

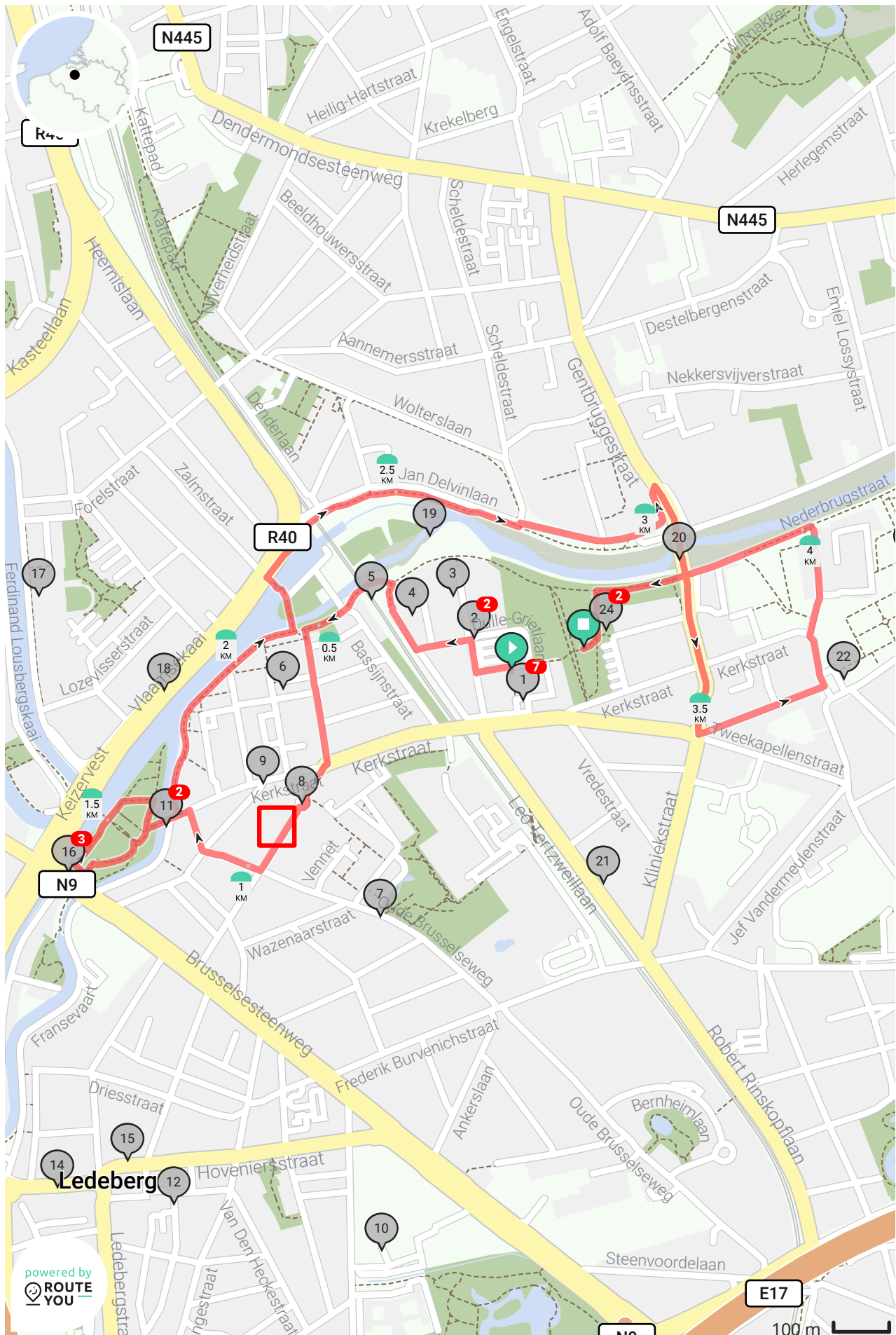

Rondom het Bedrijvencentrum De Punt (1 uur)

Deze route wordt jou aangeboden door

De Punt Bedrijvencentrum

Rondom het Bedrijvencentrum De Punt (1 uur)

Deze route wordt jou aangeboden door De Punt Bedrijvencentrum

- Lengte: 4.5 km
- Stijging: 0 m
- Moeilijkheidsgraad: 1/10
- 9050 Gentbrugge, België / Belgique / Belgien
- Kerkstraat 106, 9050 Gentbrugge, België / Belgique / Belgien

Routebeschrijving

De recreatieve wandeling van ongeveer één uur leert je zowel de oude Arbedsite kennen als de volkse buurten rondom. Daar zijn heel wat stadsvernieuwingsprojecten uitgevoerd. Strek je benen even achter een vergadering op het Bedrijvencentrum De Punt, en leer de boeiende buurten rondom kennen. Je wandelt ook langs de rivier met zicht op een van de mooiste gevelrijen van Gent: de Vlaamse Kaai.

Bezienswaardigheden

Bedrijvencentrum De Punt

- Afstand langs route: 0.0 km

Dit is de plaats waar vroeger de Puntfabriek stond. Deze werd zo genoemd omdat men hier puntjes aan stalen kabels maakte en afknipte tot spijkers. Daarvoor hadden ze hier een uniek en gepatenteerd

Afbeelding 1: Bedrijvencentrum De Punt

procedé ontwikkeld. De productie was volautomatische en hun succesvol product werd uitgevoerd over de gehele wereld. Op zijn hoogtepunt werkten hier meer dan 2000 werknemers. Van meer dan 20 km ver kwamen mensen naar hier om te werken. Van deze arbeiders moest ook hun dorst geleest worden en deze buurt kende tientallen Cafés. Daar blijven er nu slechts een handvol van over. In 1993 ging het metaalverwerkend bedrijf Trefi-Arbed failliet omdat er sinds een aantal jaren niet meer verder geïnvesteerd werd. De buurt verkommerde en trok krakers en drugdealers aan. Er werden hier zelfs tal van moorden gepleegd. De firma Sovape van projectontwikkelaar Luc Van Pelt kocht de vijftien hectaren op en gaf de start aan een nieuwe ontwikkeling als industrieterrein. Nu bevinden zich hier tal van nieuwe bedrijven en organisaties en is dit een nieuwe groeipool in de stad Gent.

Voormalige portiersloge oude Puntfabriek

- Afstand langs route: 0.0 km

Dit is de voormalige portiersloge van de Oude Puntfabriek, waarschijnlijk daterend van omstreeks 1895. Het bakstenen gebouw heeft twee verdiepingen, vier traveeën, rechts afgeschuinde hoektravee en een zijgeveltravee, onder schilddak (zinkplaten, nok parallel met de straat). De lijstgevel is

Afbeelding 2: Voormalige portiersloge oude Puntfabriek (Bron: *Pascal Brackman*)

verticaal geritmeerd door lisenen. Er zijn rondboogvormige muuropeningen en kleine gekoppelde bovenvensters. Afgelijnd door een dubbele rechte muizentand.

Nieuwe vleugel De Punt

1 - Afstand langs route: 0.0 km

Waar nu de nieuwe vleugel staat van het bedrijvencentrum De Punt stonden ooit de gloeiovens van De Puntfabriek. In die gloeiovens werden staaldraden verwarmd en zacht gemaakt zodat ze tot fijnere draden en allerlei andere producten konden verwerkt worden. In de gebouwen rondom werden onder andere nagels, krammen, lasdraad voor de autoindustrie, gelaste staalnetten voor de bouw, en nog veel meer gemaakt.

Nagelfabriek

1 - Afstand langs route: 0.0 km

Afbeelding 3: Nagelfabriek (Bron: *Pascal Brackman*)

Het gebouw ten westen van hoofdingang (links) was de nagelfabriek van de Puntfabriek en de Arbed site. Hier werden in de vorige eeuw en die daarvoor (19de

eeuw dus) nagels gemaakt van staaldraad. De voormalige directeur Dhr. Marcel Willems van Arbed vertelde dat het in dit gebouw in die tijd oorverdovend was om te werken. Dat oorverdovend lawaai kwam van de hamers die een kopje sloegen op de staaldraad en de trommels waarin duizenden nagels "getrommeld" werden om kleine staalrandjes van de nagels te breken.

Kadergebouw Arbed

1 - Afstand langs route: 0.0 km

Afbeelding 4: Kadergebouw Arbed (Bron: *Inventaris Onroerend Erfgoed*)

In dit gebouw van de voormalige Puntfabriek en Arbed zat het kader. Ook hier werden de plannen ontworpen en getekend van de machines die moesten instaan voor de productie van de waren. De machines werden hier ontworpen maar werden meestal ergens anders op maat gemaakt voor de fabriek.

Voormalige Puntfabriek

1 - Afstand langs route: 0.04 km

Afbeelding 5: Voormalige Puntfabriek (Bron: *Inventaris Onroerend Erfgoed*)

Wist je dat in de Puntfabriek reeds een "sociale zekerheid" werd toegepast in 1924. Tijdens het Interbellum was Jean Delori gedelegeerd bestuurder van deze firma. Hij introduceerde in 1924 de voorzieningskas voor personeel. Bij werkloosheid of bij ziekte werd die kas gebruikt om een vergoeding uit te betalen. Pas na WO II zou de sociale zekerheid officieel en op landelijk niveau geregeld worden. De Puntfabriek liep ver zijn tijd vooruit.

Zwarte Doos

- Afstand langs route: 0.12 km

Afbeelding 6: Zwarte Doos

In Gentbrugge werd hard gewerkt om een nieuw erfgoedcentrum, dat de Zwarte Doos heet, op te bouwen. De dienst stadsarcheologie en het stadsarchief krijgen er onderdak. Bovenaan bevindt zich een dakterras met zicht op Gent en op de Schelde.

Er bevindt zich meer dan 27 kilometer archiefmateriaal. Cultuurschepen Sas van Rouvoij beschreef de functie van dit gebouw als volgt: "Een zwarte doos van een vliegtuig bewaart alle vluchtgegevens, en ons archief bewaart alle gegevens van het verleden van onze stad. Pas nadat we de Zwarte Doos als naam hadden gekozen, hebben we beslist het ding ook echt zwart te verven." Meer dan 10 verschillende partners hebben samen gewerkt aan het project, maar het is vooral Sas van Rouvoij die de drijvende kracht was.

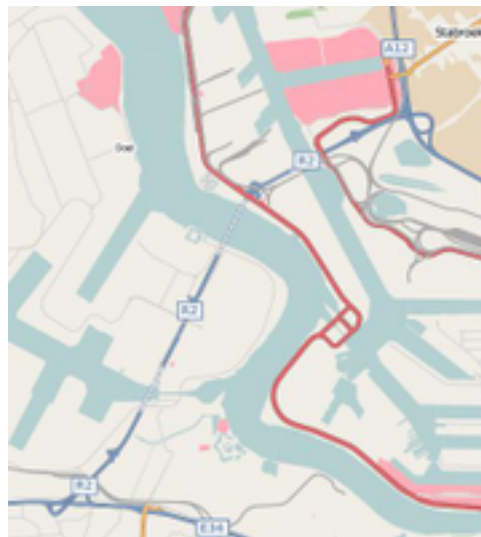

Voormalige Arbedfabriek

- Afstand langs route: 0.13 km

De voormalige Arbedfabriek had heel wat succesvolle producten die in binnen- en buitenland verkocht

Afbeelding 7: Voormalige Arbedfabriek (Bron: Openstreetmap)

werden. Hier werden gelaste matten van staaldraad op maat gemaakt. Die werden in de bouwindustrie gebruikt. Heel wat sociale woningen in Nederland zijn gezet met de gelaste matten van hier. Ook in de Liefkenshoektunnel werden gewapende netten gebruikt die hier gemaakt zijn. Door die kant-en-klare netten kon men veel sneller bouwen, eerder dan de staalstaven ter plaatse te vlechten.

Trevi bedrijvensentrum

- Afstand langs route: 0.15 km

Afbeelding 8: Trevi bedrijvensentrum

Waar nu het Trevi Bedrijvensentrum is was vroeger de verzinkingsfabriek van ARBED. Hier werden stalen draden gegalvaniseerd. De stalen draden werden door een verwarmd bad met zink en lood getrokken.

Die productie moest liefst continu doorgaan. Dag en nacht. Want die baden mochten niet afkoelen. Het duurde drie dagen voor een afgekoeld bad opnieuw opgewarmd was. Die opwarming gebeurde centraal in het nu prachtig gerestaureerde stoomhuis hier net ten westen van dit gebouw. Af en toe gebeurden bij onderhoud verschrikkelijke arbeidsongevallen. Indien zo een zink/loodbad afkoelt ontstaat er een korst waar men kan op lopen. Maar indien die korst nog onvoldoende dik was zakte men door die korst, zoals door ijs. Het lood bracht verschrikkelijke verwondingen en aantastingen aan, wat meestal leidde tot amputatie van een voet of been. Ook waren er wel af en toe eens lekken van zo een bad. Een oplossing van zink en lood is een zeer toxische combinatie voor het milieu. Men kampte dan hier ook met een zeer verontreinigde bodem die gesaneerd diende te worden.

Stookketelgebouw van Tréfil Arbed

- Afstand langs route: 0.28 km

Afbeelding 9: Stookketelgebouw van Tréfil Arbed (Bron: Spotter2)

Dit was het stookketelgebouw van Tréfil Arbed. Het ketelhuis lag net aan de ringspoorlijn. Volgens kadastergegevens zou het opgetrokken zijn in 1910 met latere aanpassingen (aanbouwsels) van 1928.

Fietstunnel

- Afstand langs route: 0.4 km

Onder de spoorlijn en naast de Schelde werd een oude brugboog doorgestoken zodat er een klein fietstunneltje ontstond die het fietsnetwerk van Gent verbindt met het fietsnetwerk van de Scheldemeersen.

Afbeelding 10: Fietstunnel

Naast het fietspad zie je een muur die het water van de Schelde moet tegenhouden bij springtij.

Bassijnwijk

- Afstand langs route: 0.6 km

Afbeelding 11: Bassijnwijk

De Basijnwijk is een uitstekend voorbeeld van stadsrenovatie. De Stad Gent investeerde enkele honderd miljoenen aan onteigeningen en nieuwbouwprojecten om deze renovatie te realiseren. Aan het eind van de 20ste eeuw was dit een verloederde wijk. In enkele tientallen jaren tijd werd het opnieuw een levendige en gezellige wijk.

Oude Brusselsesteenweg

- Afstand langs route: 0.8 km

De Brusselsesteenweg is een belangrijke verkeersader die dateert uit 1704. Deze verkeersas was dé belangrijke economische transportader

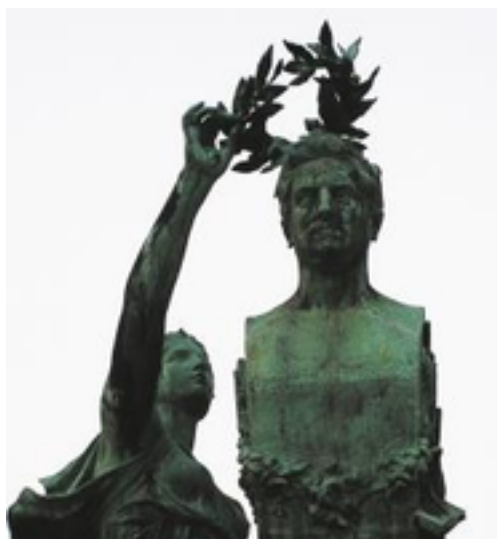
tussen Gent en Brussel van de 18de tot halverwege de 20ste eeuw. Na de bouw van de E5, later E40, verloor de as zijn transport belang. Op vele plaatsen viel hij samen met de huidige Brusselsesteenweg, maar op enkele plaatsen verwijzen de straatnamen "Oude Brusselse Steenweg" naar zijn oorspronkelijke plaats.

Van Houttestraat

- Afstand langs route: 0.81 km

Afbeelding 12: Van Houttestraat

Gentbrugge heeft vooral bekendheid verworven door de bloemenweek.

In 1835 vestigde de Westvlaamse plant- en tuinbouwkundige Lodewijk Van Houtte uit Ieper, zich te Gentbrugge. Later werd hij burgemeester van Gent. Zijn standbeeld is te zien in de Louis Van Houttestraat.

Oud Gentbrugge

- Afstand langs route: 0.85 km

De wijk Oud Gentbrugge en De Puntfabriek zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In 1993, na 150 jaar activiteit, sloot het metaalverwerkend bedrijf Trefil Arbed voorgoed zijn deuren. Het bedrijf stelde in haar gloriejaren 1.700 mensen tewerk en liet na haar faillissement een zware erfenis achter in de wijk. De oude gebouwen van de spijkerfabriek verkrotten en de grond was vervuild. Bovendien kende de wijk een dichtbebouwd stratenpatroon, was er weinig groen of speelruimte en nauwelijks economische

Afbeelding 13: Oud Gentbrugge (Bron: Vlaamse Gemeenschap)

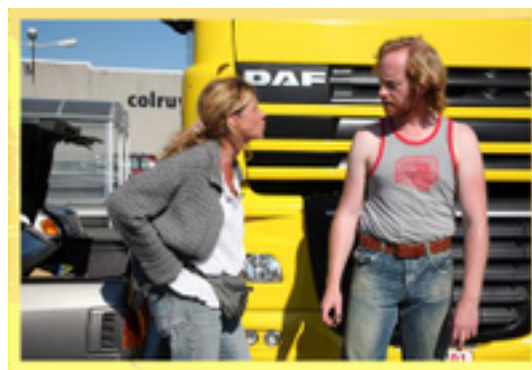
bedrijvigheid. De Stad Gent herbestemde deze site voor wonen, werken en ontspannen. De plek van het Arbedpark was vroeger industrieterrein, nu is het een aangenaam park langs de Schelde. Het bedrijventerrein Gentbrugge II zone B herbergt naast een zone voor ambachtelijke bedrijven ook een zone voor kantoren. Sogent stond samen met een aantal partners in voor de ontwikkeling van het woongedeelte op Arbed Noord.

Parking Colruyt

- Afstand langs route: 0.93 km

Afbeelding 14: Parking Colruyt (Bron: www.aanrijdinginmoscou.be)

Parking van de Colruyt van Ledeberg waar de aanrijding van de film 'Aanrijding in Moscou' plaats vond: de start van de relatie tussen Matty (Barbara Sarafian) en Johnny (Jurgen Delnaet).

Scheldekaai

- Afstand langs route: 1.17 km

De Scheldekaai vormt de rand van de Bassijnwijk. Sinds enkele jaren is de Scheldekaai een fietspad en

Afbeelding 15: Scheldekaai

wandelpad geworden waar het heerlijk toeven is bij valavond.

Je hebt er een uitstekend zicht op de eclectische huizen van bouwmeester Semey aan de Vlaamsekaai, gelegen aan de ander kant van de Schelde.

Ledebergplein

- Afstand langs route: 1.28 km

Afbeelding 16: Ledebergplein

Het Kerkplein of Ledebergplein van Ledeberg werd voordien de Poel van Ledeberg genoemd. Het is opgevuld met de resten van de afbraak van de blauwselfabriek in de Peter Benoitstraat. Het plein droeg ook lange tijd de benaming Vooruitgangplaats en in de bezetting Albrecht Rodenbachplein.

E17 viaduct Gent

- Afstand langs route: 1.36 km

De viaduct van de E17 heeft de wijk Bellevue van

Afbeelding 17: E17 viaduct Gent (Bron: www.aanrijdinginmoscou.be)

Ledeberg afgesneden. Via een ondergrondse tunnel voor auto's, voetgangers en fietsers kan je toch van het UCO gebouw naar het plein van Ledeberg. Dit viaduct komt regelmatig in beeld in de film 'Aanrijding in Moscou'. Op de scene uit de film zie je Werner (Johan Heldenbergh) met zijn vrouw Matty (Barbara Sarafian).

Jacques Eggermontstraat

- Afstand langs route: 1.36 km

Afbeelding 18: Jacques Eggermontstraat (Bron: www.aanrijdinginmoscou.be)

De Jacques Eggermontstraat is een van de voornaamste aanvoerwegen naar en van het plein van Ledeberg. Het was in deze straat dat Johnny zijn liefde voor Matty duidelijk maakte in de film 'Aanrijding in Moscou' aan de hand van schoenen.

Café Communal

- Afstand langs route: 1.36 km

Café Communal op Ledebergplein is één van de tal van echte volkscafés in Ledeberg. Hier kan je nog echt een stootje carambol spelen en op zonnige dagen op het terras genieten van een pintje met zicht

Afbeelding 19: Café Communal (Bron: www.aanrijdinginmoscou.be)

op het plein. Dit café speelt een centrale rol in de Vlaamse film 'Aanrijding in Moscou', onder de naam Café Terminal. Hier speelt één van de absolute hoogtepunten van de film zich af: een serenade van Johnny voor Matty waarbij het nummer Mona Lisa in een heerlijk Gents accent gebracht wordt: top! In de film kan je scenarist van 'Aanrijding in Moscou' Pat van Beirs herkennen als cafébaas.

Skateboardpark Keizerspoort

- Afstand langs route: 1.38 km

Afbeelding 20: Skateboardpark Keizerspoort

Een skateboardpark werd aangelegd in 2008 in samenspraak met een aantal fervente skateboarders uit de regio. Een aanrader voor de doeners en kijkers.

Keizerpoort

- Afstand langs route: 1.38 km

Keizerpoort zoals die er enkel eeuwen geleden uitzag.

Afbeelding 21: Keizerpoort (Bron: *Pascal Brackman*)

Keizerparkfietsbrug

- Afstand langs route: 1.38 km

Afbeelding 22: Keizerparkfietsbrug

Het Keizerpark helt naar het westen in de richting van de Schelde als een semi-natuurlijk valleiwand.

Op zomeravonden is het dé plek om bij valavond te genieten van de zonsondergang op het gras.

Ziekenhuis Lousbergs (voormalig)

- Afstand langs route: 1.51 km

Op 6 juni 1917, om 3 uur in de namiddag, vloog een Engels vliegtuigje over ziekenhuis Lousbergs, en wierp drie bommen naar beneden. Het ziekenhuis, dat vol zat met opgesloten vrouwen met een SOA, liep daarop leeg want er was een gat geslagen in de muren. De vrouwen liepen echter gelukkig geen enkel letsel op door de bombardementen maar veroorzaakten nog veel SOAs bij de Duitse soldaten. Zo kan dit beschouwd worden van één van de eerste gevallen van biologische oorlogsvoering. Of dat

bewust was blijft een raadsel, maar eerder onwaarschijnlijk. De eerste 150 vrouwen kon men behoorlijk snel weer vatten, maar de laatste 50 waren moeilijk te strikken.

Keizerpark brug

 - Afstand langs route: 1.67 km

Afbeelding 23: Keizerpark brug

Deze brug werd heraangelegd voor fietsers en voetgangers en zorgt voor een aansluiting van de nabijgelegen Bassijnwijk met de stad en eveneens wordt daarmee het fietsnetwerk van de stad geconnecteerd met het fietsnetwerk langs de Scheldemeersen van Gentbrugge en de rest van het fietsknoppuntennetwerk van Oost-Vlaanderen.

Vlaamsekaai

 - Afstand langs route: 1.83 km

De Vlaamse kaai heeft een reeks prachtige eclectistische huizen. Ze zijn neergezet door bouwmeester Jacob Gustave Semey aan het einde van de 19de eeuw, in de Belle Epoque. Kenmerkend zijn de huisnamen, de borstbeelden of reliëfs van historische Vlaamse figuren en de moraliserende opschriften.

Zeeschelde

 - Afstand langs route: 2.55 km

De Zeeschelde start in Gent aan de sluizenweg nabij de kleine ring. Tot op deze plaats kan je de

Afbeelding 24: Vlaamsekaai

Afbeelding 25: Zeeschelde

getijdenwerking van de zee op de Schelde zien. Door het bufferen van het sluis stopt die getijdenwerking stoomopwaarts. Die getijdenwerking kan je uitstekend zien aan de Schelde in Gentbrugge. Op sommige tijdstippen staat de Schelde bijna volledig droog, en op andere momenten komt de rivier tot aan de dijken.

Gentbruggebrug

 - Afstand langs route: 3.2 km

Afbeelding 26: Gentbruggebrug (Bron: Stad Gent)

Gentbruggebrug is een verwezenlijking van Edmond Block, een leerlooier uit Ledeberg. Deze industrieel die in de politiek stapte liet zich meteen opmerken door zijn inzet voor een brug over de Schelde, die Gentbrugge met de overige randgemeenten zou verbinden. De katholieken namen dit voorstel echter niet ter harte en vreesden dat 'Block met zijn brug het krapuul van St-Amandsberg, Oostakker en Destelbergen naar Gentbrugge' zou brengen.

Liberal Kring

21

- Afstand langs route: 3.44 km

Afbeelding 27: Liberale Kring (Bron: *Liberaal Archief*)

Tot de Liberale kring behoorde ook de voormalige burgemeester van Gentbrugge, Robert Rinskopf. Hij werd in 1884 geboren in een familie van Joodse industriëlen. Grootvader Napoleon had in Gentbrugge in de buurt van het huidige Arbedpark een grote fabriek en produceerde er schoensmeer. Kleinzoon Robert ging in de politiek, sloot zich aan bij de Liberale Associatie en stichtte een lokale afdeling van La Libre Examen. Hij werd in 1926 burgemeester van Gentbrugge en kwam aan het hoofd te staan van een antiklerikale coalitie van liberalen (twee zetels) en socialisten (vijf zetels) tegenover zes katholieken, een heel nipte meerderheid dus. Zijn progressieve en sterk sociale visie kwam al snel in conflict met die van de eerder conservatief ingestelde Liberale Associatie van Gentbrugge. Samen met de liberale schepen Henri D'haese, de architect van het officieel onderwijs in Gentbrugge, verliet hij de Associatie en stichtte de Liberale Vooruitstrevende Kring van Gentbrugge. D'Haese werd er voorzitter en Rinskopf erevoorzitter. Samen poogden ze een brug te slaan tussen het

ideeëngoed van de liberalen en dat van de socialisten. Ze gingen van start in de arbeiderswijk rond het Arsenaal en planden de oprichting van progressief-liberale wijkclubs. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1932 kwam de Liberale Vooruitstrevende Kring op met een eigen lijst.

Sint-Simon en Judaskerk van Gentbrugge

22

- Afstand langs route: 3.71 km

De kerk van Gentbrugge is de Sint-Simon en Judaskerk. Het is omringd door een uitgestrekt kerkhof aan de Schelde.

Het zal je opvallen dat dit een uitzonderlijk grote kerk is. Dit is niet toevallig. Bij de heropbouw van de kerk aan het eind van de 19de eeuw (de voormalige kerk werd gesloopt in 1868) was dit gebied een sterke industriepool aan het worden. En industrie brengt tal van arbeiders met zich mee. In die tijd was er een zware strijd tussen het socialisme en de Kerk. Deze kerk moest het opkomende socialisme weerstand bieden.

Kerkhof van Gentbrugge

23

- Afstand langs route: 3.86 km

Afbeelding 28: Kerkhof van Gentbrugge

Hier is ook de laatste rustplaats van Napoleon De Pauw. Dit is de meestergast van Lieven Bauwens, de man van die het design van de weefmachine ging stelen in Engeland en deze naar Gent bracht. Volgens een bron uit die tijd zou hij de zoon zijn van een

incestueuze verhouding van Lieven Bauwens en diens eigen zuster.

Bron: <http://www.grafzerkje.be/pages/RONDLEIDING/GENTBRUGGE06.html>

Staalmuurtjes

24

- Afstand langs route: 4.42 km

Afbeelding 29: Staalmuurtjes (Bron: *Stad Gent*)

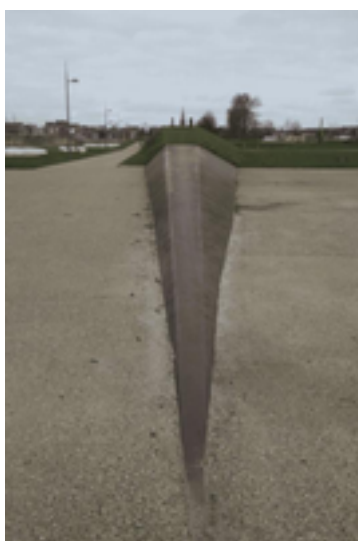
De stalen muurtjes en gangen herinneren aan de vroegere 'puntfabriek' die hier stond.

Arbedpark

24

- Afstand langs route: 4.43 km

Afbeelding 30: Arbedpark

De puntvormige grastalud of helling verwijst naar het industrieel verleden van deze plaats. Meer specifiek de staalnijverheid en de Puntfabriek die hier was. De Puntfabriek wordt zo genoemd omdat men hier nagels maakte en aldus puntjes aan staaldraad sleep.

De grastalud is gericht naar de kerktoernspits van Sint-Amandsberg.

Voormalige blinkfabriek van Napoleon Rinskopf

1

- Afstand langs route: 4.48 km

Afbeelding 31: Voormalige blinkfabriek van Napoleon Rinskopf (Bron: *Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging (AMSAB) te Gent*)

Hier in deze buurt was de schoenblinkfabriek van Napoleon Rinskopf gevestigd. De exacte locatie is nog moeilijk te achterhalen. Hier werd schoenblink, vernis, waspoeder, koperglans en inkt vervaardigd. De inrichting Napoleon Rinskopf werd in 1889 gesticht door de grootvader of vader van de latere burgemeester Robert Rinskopf. Deze onderneming was een voortzetting van het imperium dat deze Joodse familie op de Kwaadham te Gent had uitgebouwd. Het bedrijf Napoleon Rinskopf werd reeds in de 19de eeuw opgericht. Over de productietechnieken van de schoenblinkfabriek in de 19de eeuw is het wat raden. Maar omdat schoencremes pas rond de eeuwwisseling werden uitgevonden, gaan we er van dat in 1889 schoensmeer via de verzeeping van vetzuren en de uitzuivering van zwavelzuur gebeurde. In 1914 werd een verzoek ingediend voor de verhoging van de hoeveelheid onvlambare en gevaarlijke producten. Meer bepaald werd de opslag tot 500 liter methanolalcohol, 5 000 liter terpentijn, 500 liter petroleum, benzine en white spirit, 5 000 liter oleïne, 1500 kilogram vaseline en 3000 liter niet verder gespecificeerde oliën opgedreven. Tijdens het Interbellum groeide het bedrijf nog sterker en was er te weinig opslagplaats. Daarom verpatste Robert Rinskopf de gebouwen in de Kerkstraat aan zijn buur, de Clouterie et Tréfilerie des Flandres en kocht hij een pand aan de Oude Brusselse Steenweg aan.

Vind de route op RouteYou:

Bekijk op mobiel

&rilft